

LIETUVOS – LENKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. balandžio 20 d.

Versli
Lietuva

I. Lenkijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

- Lenkijos ekonomikos struktūroje labai svarbią vietą užima **pramonės veikla**. Ji 2018 m. sudarė apie ketvirtadalį Lenkijos BVP. Iš pramonės sektoriaus geriausiai išvystyta yra apdirbamoji gamyba, kuri tais pačiais metais sukūrė 19% BVP. **Verslo paslaugų sektorius** 2018 m. sudarė daugiau kaip pusę BVP (50%). Iš verslo paslaugų sektoriaus didžiausią BVP dalį sudarė didmeninė ir mažmeninė prekyba (18%) ir transporto ir saugojimo veikla (7%). Nemenkas dalis BVP struktūroje sudarė profesinės, mokslinės ir techninės paslaugos (6%), nekilnojamojo turto operacijų veikla (5%), informacijos ir ryšių paslaugos ir finansinė veikla (po 4%) ir kitos. **Viešojo sektoriaus paslaugos** (viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas) 2018 m. sukūrė 15% Lenkijos BVP. Likusią BVP dalį sudarė **statybos paslaugos** (7%) ir **žemės ūkio sektorius** (2%).
- 2019 m. Lenkijos prekių eksportas siekė 225 mlrd. EUR arba 1,5% daugiau nei prieš metus. ES vidaus prekyba sudarė 80% Lenkijos prekių eksporto, likusi dalis teko trečiosioms šalims. Iš ES šalių 2019 m. Lenkija daugiausia eksportavo į Vokietijos rinką (27,5% viso prekių eksporto), Čekiją (6,2%), Jungtinę Karalystę (6,0%) bei Prancūziją (5,8%), o iš trečiųjų šalių daugiausia eksportuota į Rusiją (3,1%) ir JAV (2,9%).
- 2019 m. Lenkijos importas siekė 220 mlrd. EUR ir buvo 2,8% mažesnis nei prieš metus. 57% visų prekių Lenkija importuoja iš ES šalių, 43% – iš trečiųjų šalių. Didžiausios importo partnerės iš ES valstybių 2019 m. buvo Vokietija (21,4% viso prekių importo), Italija (5,0%), Nyderlandai (3,8%) bei Prancūzija (3,6%), o iš trečiųjų šalių daugiausia importuota iš Kinijos (12,3%), Rusijos (6,5%) bei JAV (3,2%).

Šaltinis: Eurostat, Eurostat Comext, Trademap.

II. Lietuvos ir Lenkijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Lenkijos pagrindiniai rodikliai 2017–2019 m.

	2017		2018		2019	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	8,1 %	3	8,2 %	3	7,9 %	3
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	10,4 %	2	10,2 %	1	8,8 %	2
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	5,8 %	4	5,8 %	4	6,6 %	4
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	12,4 %	3	12,5 %	3	11,9 %	2
Paslaugos						
	2017		2018		2019	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	3,3 %	11	3,5 %	10	3,0 %	14
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	9,3 %	2	9,4 %	2	9,7 %	2

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

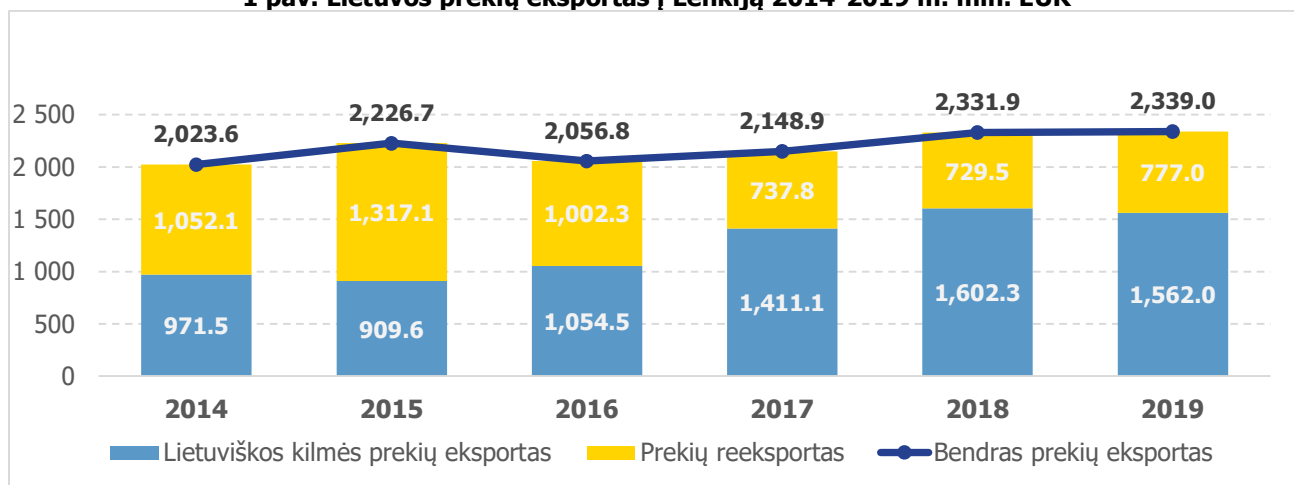

III. PREKYBA PREKĖMIS

2019 m. Lenkija buvo 3-ia didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 7,9% (2,33 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Du trečdalius Lietuvos prekių eksporto į Lenkiją 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o vieną trečdalį – reeksportas.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Lenkiją 2014-2019 m. mln. EUR

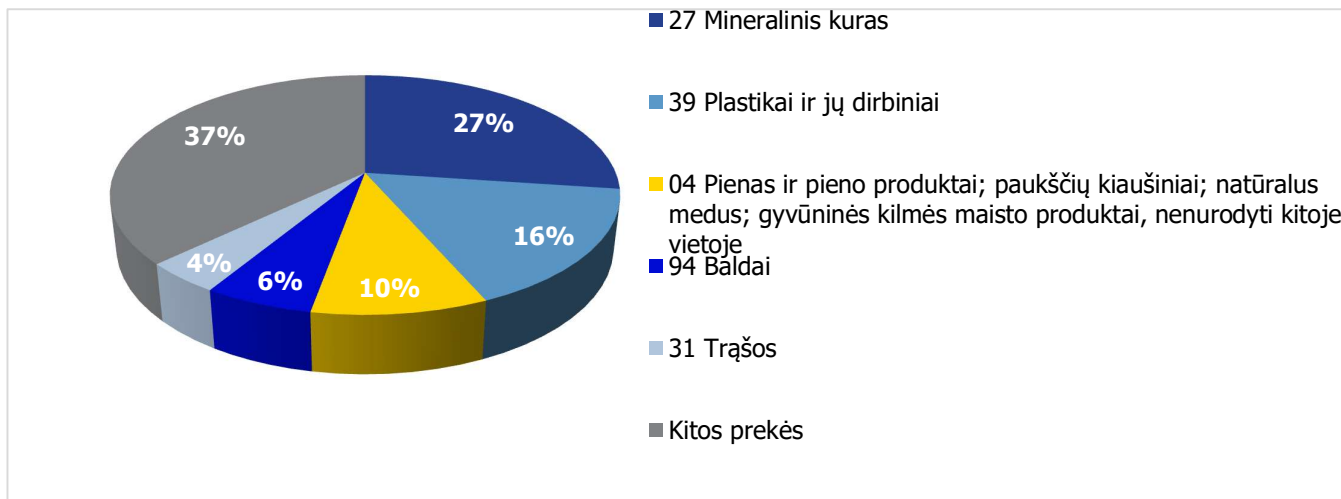
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Lenkija 2019 m. buvo 2-a pagal dydį eksporto rinka, kuriai teko 8,8% (1,56 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Lenkiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 27,2% arba 424,2 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 16,3% arba 254,4 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir jo produktai, kiaušiniai ir kt. – 9,4% arba 146,9 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 5,9% arba 91,5 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka) bei trąšos – 4,2% arba 65,4 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka).

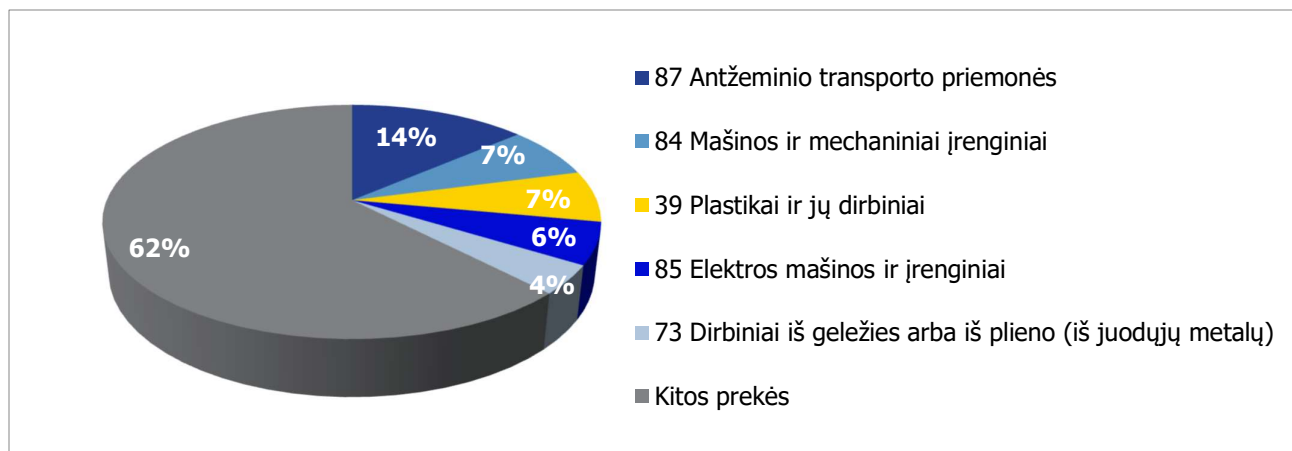
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Lenkiją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Lenkija buvo 2-a didžiausia Lietuvos importo rinka ir jai teko 11,9% (3,77 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Lenkijos 2019 m. daugiausiai importuota transporto priemonių – 13,7% arba 517,7 mln. EUR (2-a didžiausia transporto priemonių importo tiekėja), mašinų ir mechaninių įrenginių – 7,2% arba 270,7 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja), plastikų ir jų dirbinių – 7,1% arba 267,8 mln. EUR (didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 5,8% arba 218,0 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja), dirbinių iš geležies arba plieno – 4,0% arba 150,0 mln. EUR (didžiausia importo tiekėja).

3 pav. Lietuvos prekių importo iš Lenkijos struktūra 2019 m.

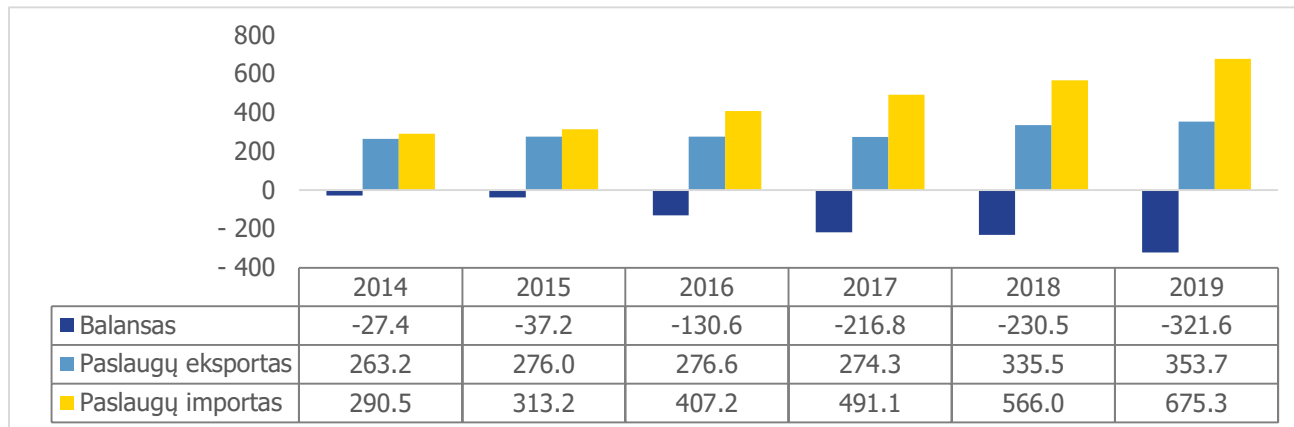
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PREKYBA PASLAUGOMIS

2019 m. Lenkija buvo 14-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3,0% (353,7 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Lenkijos siekė 675,3 mln. EUR, tai sudarė 9,7% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m. ir buvo 2-a didžiausia rinka paslaugų importuotojams Lietuvoje.

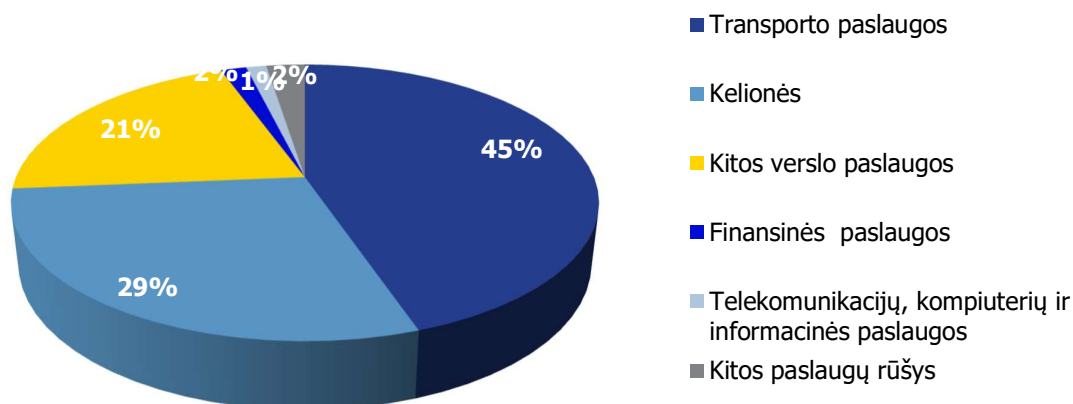
4 pav. Lietuvos ir Lenkijos užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2019 m. mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Lenkiją daugiausiai buvo eksportuota transporto paslaugų – 44,7% arba 158,2 mln. EUR (16-a didžiausia eksporto rinka), kelionių paslaugų – 28,2% arba 102,3 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 20,8% arba 73,5 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 1,7% arba 6,0 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka).

5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Lenkiją struktūra 2019 m.

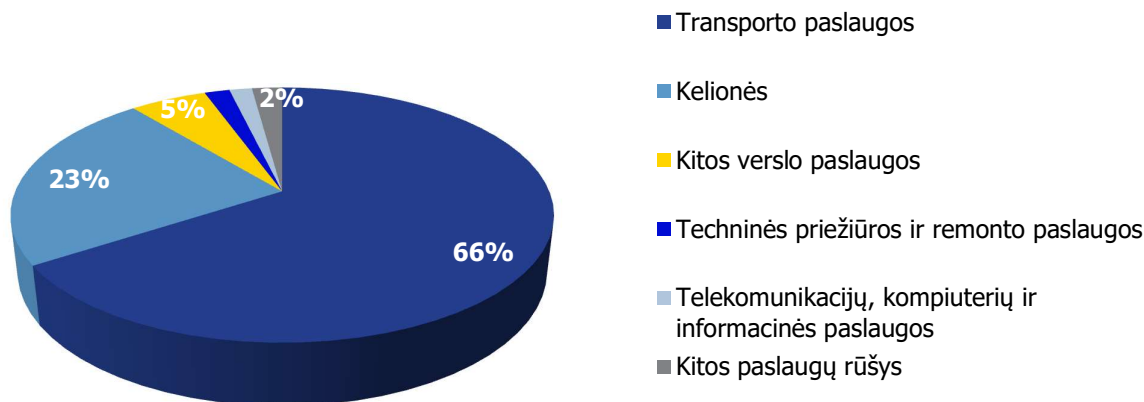

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lenkijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 65,9% arba 444,9 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja), kelionių paslaugų – 23,1% arba 156,2 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 5,5% arba 36,9 mln. EUR (10-a didžiausia importo tiekėja), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 1,8% arba 12,1 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja), IT paslaugų – 1,6% arba 10,8 mln. EUR (13-a didžiausia importo tiekėja).

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Lenkijos struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 1356 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Lenkiją yra šie: inžinerinės pramonės gaminiai, chemijos pramonės produktai, maisto pramonės produkcija, tekstilės ir drabužių gaminiai bei kitos prekių grupės.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Lenkijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1356
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	176
Maisto produktų gamyba	131
Tekstilės gaminių gamyba	130
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	119
Pagrindinių metalų gamyba	114
Drabužių siuvimas (gamyba)	94
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	93

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
Elektros įrangos gamyba	65
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	57
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	52
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	47
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	37
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	35
Kita	175

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.